

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 3Tos/70/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6122010457
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 07. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mário Šulej
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2023:6122010457.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mária Šuleja a sudcov JUDr. Ing. Miroslava Mandáka a Mgr. Ivany Datlovej, na neverejnom zasadnutí dňa 12. júla 2023 v trestnej veci odsúdeného W. F. za obzvlášť závažný zločin vraždy podľa § 145 ods. 1, ods. 2 písm. b) Tr. zák., o jeho sťažnosti proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica zo dňa 05.04.2023, sp. zn. 5PP/26/2022, takto

rozhodol:

Podľa § 194 ods. 1 písm. a) Tr. por. napadnuté uznesenie okresného súdu z r u š u j e.

Rozhodujúc sám podľa § 66 ods. 1, ods. 2 a § 67 ods. 1 Tr. zák. W. F., nar. XX.XX.XXXX v Q., trvale pobytom B. S. O. XXXX/XX, Q., toho času v M. a M. D. D., J. 7, D. D., z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica zo dňa 04.03.2009, sp. zn. 5T/144/2007 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 07.07.2009, sp. zn. 5To/113/2009 vo výmere 20 rokov, so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s maximálnym stupňom stráženia, p o d m i e n e č n e p r e p ú š ť a.

Podľa § 68 ods. 1, veta prvá, Tr. zák. odsúdenému určuje skúšobnú dobu 5 (päť) rokov.

Podľa § 68 ods. 1, veta druhá, Tr. zák., § 51 ods. 4 písm. k) Tr. zák. odsúdenému ustanovuje povinnosť zamestnať sa v skúšobnej dobe alebo uchádzať sa preukázateľne o zamestnanie.

odôvodnenie:

Okresný súd Banská Bystrica uznesením zo dňa 05.04.2023, sp. zn. 5PP/26/2022 podľa § 67 ods. 1 Tr. zák. zmietol žiadosť odsúdeného W. F. o podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica zo dňa 04.03.2009, sp. zn. 5T/144/2007 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 07.07.2009, sp. zn. 5To/113/2009 vo výmere 20 rokov.

Proti tomuto uzneseniu podal odsúdený priamo do zápisnice o verejnom zasadnutí zo dňa 05.04.2023 sťažnosť, ktorú písomne odôvodnil jednak sám podaním doručeným okresnému súdu dňa 30.05.2023, ako aj prostredníctvom svojho obhajcu podaním doručeným okresnému súdu dňa 08.06.2023. Argumentoval tým, že súd prvého stupňa sa v prípade jeho podmieneného prepustenia nezaoberal možnosťami a predpokladmi zaradiť sa do spoločnosti a viesť riadny život. Taktiež neprihliadol na jeho osobné, rodinné a sociálne pomery, ako aj hodnovernosť osôb, ktoré za neho ponúkli záruky. Na verejnom zasadnutí nebolo prečítané ani vyjadrenie jeho obhajcu, ktorý sa tiež vyjadril prostredníctvom listu, dokladal aktuálne záruky osôb a potvrdenie o prijatí do zamestnania. Nesúhlasil s uvedením ust. § 68 ods. 5 Tr. zák. v odôvodnení napadnutého rozhodnutia, nakoľko je prvýkrát vo výkone trestu odňatia slobody a prvýkrát žiada o podmienené prepustenie. Systematickou prácou ústavu a uplynutím dostatku času spracoval svoj trest, aj skutok, ktorý oľutoval a ku ktorému sa priznal. Nesúhlasil so záverom okresného súdu, že zo záverov znaleckého posudku znalkyne N.. K. D. č. 32/22

zo dňa 17.01.2023 je preukázané jeho nebezpečenstvo, nakoľko toto je len v rovine odhadov. V tomto smere poukázal na svoje hodnotenie ústavom na výkon trestu odňatia slobody. Od podania návrhu o podmienkové prepustenie bol dvakrát disciplinárne odmenený, teda celkovo bol disciplinárne odmenený osemnásť krát. Vyjadril ochotu podrobiť sa všetkým obmedzeniam a povinnostiam, ktoré mu budú súdom uložené.

Prostredníctvom obhajcu argumentoval tým, že sa okresný súd neriadil pokynmi sťažnostného súdu uvedenými v zrušujúcom uznesení na strane 4. Prvostupňový súd dal vypracovať len znalecké posudky z odboru psychológie a psychiatrie, pričom svoje zamietavé stanovisko k žiadosti o podmienkové prepustenie založil výlučne na závere znaleckého posudku N. K. D.. Nestotožnil sa so závermi znaleckých posudkov, tak ako ich interpretoval okresný súd. Hodnotenie jeho osoby považoval za hypotetické, založené na závere, že sa o skutku vyjadril až po tom, čo mu znalkyňa povedala, že bez spomienky naň nemôže byť úspešne resocializovaný. Samotná skutočnosť, že má na skutok minimálne spomienky a že o skutku nechce rozprávať neznamena, že ho nemrzí, čo vykonal. Práve naopak, v plnej miere si uvedomuje, čo vykonal a akú hrôzu spôsobil. Momentálne má ideálne podmienky viesť riadny život, keď má zabezpečenú podporu rodiny a známych. Po šestnástich rokoch výkonu trestu sa na život pozerá inak, uvedomil si skutočné životné hodnoty, ale aj strašné následky svojho konania. Prisľúbil, že sa nikdy nedopustí žiadnej trestnej činnosti, ani inej protiprávnej činnosti, bude žiť plnohodnotný, poctivý a slušný život. Urobil všetko pre to, aby sa mohol zaradiť do spoločnosti ako jej plnoprávny a prospešný člen. V roku 2020 sa stal titulom dedičstva výlučným vlastníkom nehnuteľností na ulici S. O. XX v Q. - rodinného domu súp. č. XXXX a pozemkov parc. č. XXXX/X, XXXX/X, XXXX/X, na ktorých je dom postavený a príľahlej záhrady parc. č. XXXX/X. Dom je plne zariadený, funkčný, má v ňom trvalý pobyt, čiže má kde bývať, ako dôkaz priložil list vlastníctva č. XXXX kat. úz. Q.. Po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody bude zamestnaný ako správca budovy súp. č. XXX - dom služieb, kat. úz. N., ktorej vlastníkom je spoločnosť K. s.r.o., ako dôkaz priložil potvrdenie o prijatí do zamestnania. Na jeho život a prácu bude dohliadať jeho sestra H. F. a W. D., ako dôkaz priložil čestné vyhlásenia týchto osôb o prevzatí záruky za jeho správanie. Na rozdiel od okresného súdu bol toho názoru, že splnil aj podmienku očakávania, že v budúcnosti povedie riadny život a teda že neexistuje pre spoločnosť príliš veľké riziko recidívy trestnej činnosti. Má hmotné zabezpečenie, prácu, ako aj dohľad a pomoc rodiny. Chce pracovať, založiť si rodinu, žiť ako normálny, slušný človek.

Navrhol, aby krajský súd napadnuté uznesenie zrušil a podmienkové ho prepustil z výkonu trestu odňatia slobody.

Podľa § 192 ods. 1 písm. a), písm. b) Tr. por., pri rozhodovaní o sťažnosti preskúma nadriadený orgán správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť a konanie predchádzajúce týmto výrokom napadnutého uznesenia.

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd nadriadený, zistil, že sťažnosť podal odsúdený ako oprávnená osoba v zákonnej lehote proti rozhodnutiu, proti ktorému bola prípustná. Následne preskúmal správnosť výroku napadnutého uznesenia, proti ktorému odsúdený podal sťažnosť, ako aj konanie predchádzajúce tomuto výroku. Po uvedenom procesnom postupe dospel k záveru, že sťažnosť odsúdeného je dôvodná.

Sťažnostný súd pripomína, že vo veci už rozhodoval, keď uznesením zo dňa 28.09.2022, sp. zn. 3Tos/75/2022 zrušil prvé uznesenie Okresného súdu Banská Bystrica zo dňa 29.07.2022, sp. zn. 5PP/26/2022 a uložil mu, by vo veci znovu konal a rozhodol.

Zo spisového materiálu je zrejmé, že odsúdený v súčasnosti vykonáva trest odňatia slobody vo výmere 20 rokov, ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica zo dňa 04.03.2009, sp. zn. 5T/144/2007 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 07.07.2009, sp. zn. 5To/113/2009, za obzvlášť závažný zločin vraždy podľa § 145 ods. 1, ods. 2 písm. b) Tr. zák., so zaradením do ústavu na výkon trestu s maximálnym stupňom stráženia. Zároveň mu bol uložený ochranný dohľad na 3 roky.

Uznesením okresného súdu zo dňa 22.08.2018, sp. zn. 5Nt/58/2018 bolo rozhodnuté o zmene spôsobu výkonu trestu odňatia slobody a odsúdený bol zaradený do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Podaním doručeným okresnému súdu dňa 15.06.2022 odsúdený požiadal o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody. Návrh odôvodnil tým, že vo výkone trestu odňatia slobody je od 21.06.2007 a keďže mu vznikol zákonný nárok, požiadal o podmiennečné prepustenie. Ďalej uviedol, že vo výkone trestu odňatia slobody dospel a má iný názor na život, ktorý viedol pred trestom. Ofutoval svoj čin, ako aj to, že zničil život poškodeným a tiež sebe.

Podľa § 66 ods. 1 Tr. zák., súd môže odsúdeného podmiennečne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.

Podľa § 66 ods. 2 Tr. zák., pri rozhodovaní o podmiennečnom prepustení súd prihliadne aj na povahu spáchaného trestného činu a na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Podľa § 67 ods. 1 Tr. zák., osoba odsúdená za obzvlášť závažný zločin alebo osoba odsúdená na trest odňatia slobody podľa § 47 ods. 2 okrem osoby odsúdenej na doživotie môže byť podmiennečne prepustená až po výkone troch štvrtín uloženého trestu odňatia slobody.

Pri rozhodovaní o podmiennečnom prepustení, vychádzajúc z vyššie citovaných ustanovení, musí konajúci súd zhodnotiť konanie odsúdeného pred spáchaním trestného činu, jeho správanie vo výkone trestu odňatia slobody a zároveň reálne zhodnotiť predpoklad, či v budúcnosti povedie riadny život, pričom sa prihliada na povahu spáchaného trestného činu, ako aj na to v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Z hodnotenia riaditeľa M. na výkon väzby a M. na výkon trestu odňatia slobody D. D. zo dňa 01.07.2022, na ktorom zotrval jeho zástupca na verejnom zasadnutí dňa 05.04.2023, vyplýva, že odsúdený je aktuálne zaradený v strednom stupni stráženia v diferenciacnej skupine „B“. Správanie odsúdeného a vystupovanie voči personálu ústavu bolo bezkonfliktné a slušné. V dodržiavaní ústavného poriadku, právnych noriem platných vo výkone trestu odňatia slobody a časového rozvrhu dňa neboli zaznamenané žiadne nedostatky. Tieto neboli zaznamenané ani v interpersonálnej oblasti vo vzťahu k ostatným odsúdeným. Počas výkonu trestu odňatia slobody úspešne absolvoval pravidelné a systematické vzdelávania v oblasti právnej osvety. Disciplinárne odmenený bol doposiaľ šesťnásťkrát, disciplinárne potrestaný nebol. K spáchanej trestnej činnosti vyjadruje kritický postoj. Na základe dlhodobého plnenia programu zaobchádzania mu bola zmiernená diferenciacná skupina z maximálneho stupňa stráženia na stredný stupeň stráženia. Možnosti kultúrnej a osvetovej činnosti využíva pravidelne a aktívne. Učí sa nemecký a anglický jazyk, voľný čas trávi zmysluplne. Pracovne zaradený bol od začiatku výkonu trestu odňatia slobody, aktuálne je dlhodobo zaradený na pracovisku E. ako vedúci pracovnej skupiny. Jeho pracovné výsledky sú dlhodobo hodnotené pozitívne, pracovné návyky má dostatočne osvojené. Kontakt udržiava so sestrou, krstnou matkou, ujom a jeho manželkou. Rodinné väzby, ktoré udržiava možno hodnotiť pozitívne. Resocializačná prognóza sa javí ako menej priaznivá, riziko recidívy trestnej činnosti je stredné. Program zaobchádzania plní. Čiastočne preukazuje splnenie podmienok na podmiennečné prepustenie a jeho podmiennečné prepustenie sa odporúča s dohľadom.

Formálnu podmienku pre podmiennečné prepustenie odsúdený splnil po vykonaní troch štvrtín trestu dňa 21.06.2022.

Keďže správanie odsúdeného je v podstate od začiatku výkonu trestu na požadovanej úrovni, o čom svedčí najmä zmena diferenciacnej skupiny z „C“ do „B“, osemnásť disciplinárnych odmien, dobré pracovné výsledky a žiaden disciplinárny trest, aj krajský súd dospel k záveru, že odsúdený počas výkonu trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie.

Vo vzťahu k druhej materiálnej podmienke, ktorá tvorí ťažisko odôvodnenia napadnutého uznesenia sa však krajský súd s prijatými závermi okresného súdu nestotožnil. Je potrebné zdôrazniť, že účelom inštitútu podmiennečného prepustenia je umožniť odsúdeným, ktorí spĺňajú zákonom ustanovené podmienky, aby preukázali, že ďalší výkon uloženého trestu v ústave na výkon trestu odňatia slobody už nie je potrebný a taktiež motivovať odsúdených možnosťou skoršieho prepustenia z výkonu trestu k takému správaniu, ktoré by ich viedlo k lepšej resocializácii a k náprave spoločenských vzťahov, narušených spáchanou trestnou činnosťou. K takémuto záveru ale možno dospieť jedine náležitým preskúmaním správania sa odsúdeného vo výkone trestu a plnenia uložených povinností. V uvedenej

súvislosti krajský súd konštatuje, že okresný súd sa pri hodnotení osoby odsúdeného, dosiahnutého stupňa jeho nápravy a prognózy vedenia riadneho života do budúcnosti obmedzil len na závery znaleckých posudkov s odvetvia klinickej psychológie dospelých a odvetvia psychiatrie, pričom sa vôbec nezaoberal možnosťami odsúdeného zaradiť sa do normálneho života. Okresný súd taktiež pochybil, keď v odôvodnení rozhodnutia uviedol ust. § 68 ods. 5 Tr. zák., keďže odsúdený je prvýkrát vo výkone trestu odňatia slobody a prvýkrát žiada o podmienkové prepustenie.

V tejto súvislosti sa krajský súd zaoberal aj posúdením predchádzajúceho spôsobu života odsúdeného, vrátane jeho minulosti, ktorá je podľa odbornej literatúry, ako aj bohatej rozhodovacej praxe Najvyššieho súdu Slovenskej republiky jednou z okolností relevantných pri posudzovaní rizika jeho možnej recidívy. V odpise registra trestov má odsúdený 1 záznam, priestupkovo postihnutý nebol. Vo výkone trestu odňatia slobody je od 21.06.2007, teda v jeho prípade možno konštatovať, že výkonom viac ako troch štvrtín uloženého trestu odňatia slobody dosiahol požadovaný stupeň sebareflexie v zmysle uvedomenia si svojej protiprávnej činnosti, úprimne prejavil snahu zmeniť svoje správanie a postoj k vedeniu života. Zároveň je potrebné uviesť, že odsúdený už vykonal viac ako 16 rokov z uloženého trestu odňatia slobody, teda mu zostáva vykonať ešte zvyšok trestu odňatia slobody vo výmere necelých 4 rokov.

Pri posudzovaní predpokladu vedenia riadneho života odsúdeným po podmienkovom prepustení hrá významnú úlohu aj jeho rodinné zázemie a možnosť zamestnať sa. Z hodnotenia odsúdeného je zrejmé, že jeho pracovné návyky sú na požadovanej úrovni, má ich dostatočne osvojené. Navyiac má zabezpečené vlastné bývanie, prisľúbenú prácu, teda má preukázateľne snahu zabezpečiť si legálny príjem a viesť riadny život. Taktiež má podporu blízkej rodiny, ktorá je veľmi dobrým predpokladom k úspešnému zaradeniu sa do spoločnosti. V neposlednom rade krajský súd poukazuje na jeho kritický postoj k spáchanej trestnej činnosti.

Zhrnúc uvedené krajský súd konštatuje, že odsúdený sa počas výkonu trestu polepšil a v súčasnosti je možné vysloviť dôvodný predpoklad, že aj na slobode povedie riadny život a že tu neexistuje pre spoločnosť príliš veľké riziko recidívy, a to s prihliadnutím na jeho správanie počas výkonu trestu odňatia slobody, jeho vek a taktiež na skutočnosť, že bol doposiaľ súdom trestaný len v jednom prípade, hoci za obzvlášť závažný zločin, teda nejde o osobu z bohatou kriminálnou minulosťou, ale z jeho strany išlo o ojedinelé, aj keď obzvlášť závažné vybočenie z vedenia riadneho života.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti krajský súd napadnuté uznesenie podľa § 194 ods. 1 písm. a) Tr. por. zrušil a majúci za splnené formálne aj materiálne podmienky predpokladané ust. § 66 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. a § 67 ods. 1 Tr. zák. rozhodujúc sám odsúdeného podmienkovo prepustil z výkonu uloženého trestu odňatia slobody s určením dlhšej skúšobnej doby, ktorá presahuje dĺžku zvyšku trestu odňatia slobody, ktorý by mal ešte vykonať. Na zníženie rizika zlyhania mu zároveň uložil povinnosť zamestnať sa v skúšobnej dobe alebo uchádzať sa preukázateľne o zamestnanie. Uvedená povinnosť spolu s uloženou skúšobnou dobou a v pôvodnom konaní uloženým ochranným dohľadom na 3 roky, ktorého výkon začne po prepustení odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody, vytvára dostatočné predpoklady na to, aby odsúdený na slobode viedol riadny život. V prípade, že podmienkovo prepustený bude viesť v skúšobnej dobe riadny život, súd vysloví, že sa osvedčil, v opačnom prípade rozhodne, a to prípadne už v priebehu skúšobnej doby, že zvyšok trestu vykoná.

Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu riadny opravný prostriedok nie je prípustný.